

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f., egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Székelyek Amerikában.

Nem tudom: keltenek-e némi figyelmet azok az adatok, miket alább közölni fogok? A nagy politika annyira rabul ejtette a lelkeket, hogy a közvetlen közelben támadt veszedelmeket nem vesszük észre, saját fajunk bajával alig merünk előhozakodni.

Ide s tova negyed százada hangoztatják egyesek, hogy a székely nép hanyatlík s vesztí életerejét. És e negyedszázad alatt alig birtunk annyit kivívni, hogy komolyan elhigyjék, hogy van székely kivándorlás.

Csak az elmúlt esztendőben is kemény harc folyt e kérdés fölött s megfeszített küzdelemmel lehetett legyőzni az ellenpártot, amely tagadott körömszékelyek tagadta a kivándorlást s a székely nép nyomorát.

Sok idő fecsérlődött erre a meddő küzdelemre, az alatt tétován állott a közvélemény és a kormányhatalom.

Ma tudjuk az igazságot és valljuk, hogy bajban van a székely, de vajjon lesz-e erőnk pótolni évtizedek mulasztásait?

Megdöbbenek annak hallatára, hogy

a székelyek immár tengereken túlra, más világrészekbe is elmennek a kenyérért. Eddig az volt a nézet, hogy messzire nem megy, hogy még Magyarországra sem esábítható, csupán a szomszéd Romániába szeret rándulni a székely, honnan könnyen visszatérhet ősi fészékébe.

Tavaly már meglepett mindenkit, hogy 337 székely vándorolt Amerikába. Szomorú sejtélem fogott el akkor, hogy ez a szám sokszorozódni fog, mert ha belekóstolnak a nagy fejlődésben levő és sűrű pénzt forgató amerikai életbe, többen el kívánkoznak oda.

A sejtélem valóra vált.

Ennek az esztendőnek 9 hónapja alatt 1015 székely hajózott Amerikába. 678-al több, mint tavaly egész esztendőben. Elöl Maros-Torda vármegye 370 kivándorlóval, utána Csikmegye következik 351-el, harmadik helyen áll Háromszék-vármegye 216-al. A legtisztább székely megyék szolgáltatják a kivándorlók zömét. Maros-Torda megye 76 és Maros-Vásárhely város 2 kivándorlóval szerepel január—szeptember hónapokban.

A nagyobb mozgás azonban csak most indul meg, a gazdasági munkák elvégzése

után, miután könnyebben kiteremthetik az útra való pénzt. Mozdul a Nyáradmente székelysége és innen kezdve be a csikgyimesi határig városok és falvak lakói, szép szál legények, erőteljes munkabíró férfiak szívszorongva készülnek a földteke másik felére, a hová oly nehéz eljutni s a honnan oly nehéz a visszatérés. Itt-ott már leányok és aszszonyok is próbálkoznak a nagy útra.

Mi lesz ebből az esztendő végéig, mi lesz három—öt—tiz esztendő múlva, ha kedvez a szerencse s a székely az idegenben jobb otthonra talál?

Mi lesz ezzel a szegény országgrésszel, ha az erős karu férfiak, a keleti bástyáknak védelmére termett honpolgárok ezrenként kivonulnak innen és csak az aggok és a gyermekek maradnak itthon?

Leselkedik reánk az idegen, nyílt szándékkal, hogy birtokába vegye ezer éven át fenntartott hazarészünket. És mi e törekvéssel szemben nem erősödünk, hanem gyöngülünk.

Elmondtam ezeket, hátha még most is meghallják azok, a kiket illet?

És most szólok hozzátok székely-társaságok itt-ott munkás tagjai! A kik dol-

TÁRCA.

Isten cseppje — ördög cseppje.

(Folytatás.)

Béni már oda nyújtja megvizesített zsebkezdőjét s a lány akkor veszi észre, hogy ő is véres.

— Istenem Béni, maga vérzik.

— Semmi! kössük be csak a tubuskát. Apolka átkötötte olyan figyelmesen, oly puhán, mint a lehellet, aztán Béni visszatette a fiókat a ducba.

— Gyógyulj meg, kis galamboeszkám!

Jaj Béni, maga értem ugrott a vízbe, Istenem, de fájhat a sebe. — Aztán elővette finom fehér kendőcskéjét, szétrepeszté, tépést csinált belőle, s azzal beköté a vérző sebet.

Béni elfeledett minden fájdalmat, olyan boldog volt, majd kiugrott a szíve, a mikor az a puha, bársonyos kezeske ott babrált az ő sebesült fején. Úgy szerette volna megcsókolni. A midőn készen volt, el akart távozni, de Apolka marasztalta, feléje nyújtotta a kezét.

— Köszönöm Béni, köszönöm. — Sokáig ott pihent az a játékszer kezeske a legény

nagy tenyerében s a mint Apolka belenézett abba a két sugárzó szembe, valami furcsa rázkódást érzett, nem tudván mitől, miért?

— Szegény Béni! úgy sajnálom, érettem a halál között forgott. Mivel háláljam meg?

— Már meg van!

— Hogyan? Mivel?

— Azzal a jó szóval, ezzel a meleg kézszorítással.

Apolka fölvette a fejét, ránézett a legényre, sokáig meredten, hisz' ő hozzá sohasem szóltak még így. Szótlan ültek egymás mellett, csak néha találkoztak szemek és akkor mintha ütés érte volna őket... másfelé bámultak. Csak akkor hagyták el a helyet, a mikor az öreg molnár szekere bezörgött a kapun. Apolka reá nézett a legényre, szeméből két könny gördült le: — szegény Béni, ugy-e nagyon fáj?

— Mi baj van, Béni? Mi lett? — kérdi a gazda nyersen.

— A kerekék közé kac gyülemlent s a mint azt kivettem, az egyik lapát fejbe csapott.

— Tudtam, mihelyt nem vagyok hon, mindjárt baj esik. Nem törött el a kerék lapátja?

— Nem!

— No szerencséd! Mäskor ügyelj; különben elcsaplak. Aztán morogva lépdelt tovább, magában zsörtölődve:

— Ej-ez a mostani fiatalság csak enni, inni tud; léhaság az élete; nem való semmire.

Apolka oda akart szaladni apjához, elmondani az igazat, de félt elárulni a titkot. Úgy érezte, hogy a sorsa forduló ponton áll, benső melegséggel nézett Bénire s a szájalomnál mélyebb érzés csatolta a legényhez. Azt a fiút, a kit eddig meg nem látott, kezdette nagyon becsülni, úgy érezte, mintha sorsuk összenőtt volna. Mint késdörös úgy hasogatta szívet apja szidalma s Béni mekkorát nőtt előtte, nagyobb, mint az egész világ.

— Ez a szegény fiu milyen szép, milyen jó.

Ezzel a gondolattal álmodozott nappal, virasztott éjjelente. Mondjan-e tovább Apolka szívét mély szerelem foglalta el, egy édes, boldogító mennyország kapuja nyílt meg előtte; a szerelem cseppje forni kezdett.

Béni egész éjszaka bár ébren vala, tündér álmodt: boldogság lepte meg. Sebének minden sajdulása szívének egy-egy örömdobbanása volt. Áldotta a galamboeszkát, szeretettel gondolt a macskára, az Oltra, a mélyek neki annyi boldogságot szereztek.

* * *

goztok és szeretitek a népet. Követeljétek a telekkönyv- és birtok- rendezést, a hitelviszonyok radikális javítását. Sürgessétek a székely vasutak kiépítését, bányák és gyárak nyitását, székely munkaközvetítő intézet felállítását. Hogy vágyják itthon maradni a székely. Legyen végre itt is eleven, mozgó élet.

László Gyula.

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalások.

(Folytatása és vége.)

November 18-án

megtartott esküdtszéki tárgyaláson rablás büntetével vádolt Szabó Ádám és Lungu Miklós bűnügye került napirendre. Az esküdtbíró elnöke: Graeser Dániel kir. törvsz. bíró, tagjai: Török Árpád és Madaras Gábor törvsz. bírák voltak. Jegyzett Ferenczy József törvsz. aljegyző. A vádlottakat, kiket Csaba Zoltán kir. ügyész azzal vádolt, hogy 1903. évi március hó 3. napján este a Bürkös községben keresztül haladó Kasper József vándorló legényt azon ürüggyel, hogy éjjeli szállást adnak neki, egy szűk és félreeső utcába vezették s ott földre terítve a cipőjét lábáról lehúzták és több holmiját elszedve, a kirabolt vándorlót még jól el is verve az utcán hagyták a sárban, a honnan a kiabálására odasereglett községbeli emberek vezették a község házára; — dr. Issekutz Győző és dr. Ládai István ügyvédek védték; — kiknek ékesszólása nem is tévesztette el hatását az esküdtekre, mert a midőn határozatuk eredményét este 6 órakor főnökük Joánovics János földbirtokos kihirdette; — a verdikt szerint vádlottak csak súlyos testisértes és lopás vétségében s nem rablás büntetésében találtattak bűnösöknek; s ily értelemben az esküdtbíró Szabó Ádámot 6 havi börtönre és 40 korona pénzbüntetésre, Lungu Miklóst 14 napi fogházra és 20 kor. pénzbüntetésre ítélte s büntetésüket a kiállott vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

November 19-én.

Rablással vádolt Rafaila Demeter és Rafaila Lázár elleni bűnügy. Elnök: Kulin Imre kir.

tablai bíró, bírák: Török Árpád és Madaras Gábor, jegyző: Vaszika Vencel kir. törv. aljegyző, közvádó: Kovács Zoltán kir. ügyész, védő: dr. Issekutz Győző ügyvéd.

Miután az esküdtek azon kérdésre, hogy: bűnös-e Rafaila Demeter vádlott abban, hogy Szentágothán 1903. évi május hó 17.-én anélkül, hogy beszámíthatatlan, ittas állapotban lett volna, a Brekner János korcsmájában látva, hogy Andriez Rájmund egy 10 koronás bankjegyet vált fel, Rafaila Lázárral együtt a sértett lakásába ment, s ott azon célból, hogy sértettnek pénzét Rafaila Lázárral együtt jogtalanul eltulajdonítsák, sértettet testileg bántalmazta, karjait hátrafogva, egy ágyra nyomva tartotta mindaddig, míg Rafaila Lázár sértett nadrágzsebét elszakítva, abból 13 K 28 fillért kivett;

valamint azon kérdésre, hogy: bűnös-e Rafaila Lázár abban, hogy 1903. évi május hó 17.-én anélkül, hogy beszámíthatatlan, ittas állapotban lett volna, a Brekner János korcsmájában látva, hogy Andriez Rájmund sértett egy 10 koronás bankjegyet vált fel, Rafaila Demeterrel együtt a sértett lakásába ment, s ott azon célból, hogy sértett pénzét Rafaila Demeterrel együtt eltulajdonítsák, az alatt, míg Rafaila Demeter sértettet bántalmazta, s karjait lefogva, egy ágyra nyomva tartotta, a sértett nadrágzsebét leszakította és abból 13 korona 28 fillért kivett, hétnél több szavazattal igennel feleltek, — Rafaila Demeter vádlottat a btk. 344 §-ban írt rablás büntetése miatt a btk. 348 és 354 §§ alapján, a btk. 92 §-nak alkalmazása mellett 2 (két) évi fegyházra, 5 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlásának ugyanily tartamu felfüggesztésére, Rafaila Lázár vádlottat ugyanazon §§ alapján 1 (egy) év és 6 (hat) havi börtönre, 3 (három) évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlásának ugyanily tartamu felfüggesztésére ítélte; mely ítélet azonban — tekintettel arra, hogy úgy vádlottak, mint védőjük semmiféle panaszt jelentett ellene — jogerőre emelkedett.

November 21-én.

Gyujtogatás büntetével vádolt Dumitru Miron elleni bűnügy. Elnök: Graeser Dániel kir. törvsz. bíró, bírák: Török Árpád és Madaras Gábor, jegyző: Ferenczy József kir. törvsz. aljegyző, közvádó: Kovács Zoltán kir. alügyész, védő: dr. Nagy Sándor ügyvéd.

Vádolt 1903. június hó 3. napján abbeli bosszujában, hogy apósa, Veres Juon, hazavitte

tőle leányát és többször ismételt kérésére sem akarta visszaboecátani; — apósa szénaboglyáját felgyújtotta s csak a szélesednek s a mentésre odasereglett falubeliek buzgalmanak köszönhető, hogy a boglyától 5—6 méterre levő gazdasági épületek nem estek a lángok martalékául.

Az esküdtekhez feltett kérdések a gyujtogatás büntetése és ingó vagyonrongálás vétségére vonatkoztak; s az esküdtek ez utóbbiban mondván ki bűnösnek a vádlottat, a bíróság 9 havi fogházra, 100 kor. pénzbüntetésre s a bűnvádi költségek hordozására ítélte s elmarasztalta 10 kor. kártérítés megfizetésében.

November 23-án.

Gyujtogatás büntetével vádolt Sámuel Gedeon elleni bűnügy. Elnök: Graeser Dániel törvénysz. bíró, bírák: Török Árpád és Madaras Gábor, jegyző: Vaszika Vencel törvényszéki aljegyző, közvádó: Kovács Zoltán, védő: dr. Ládai István ügyvéd.

Az esküdtbíró Sámuel Gedeon vádlottat — miután az esküdtek ezen kérdésre „Bűnös-e Sámuel Gedeon vádlott abban, hogy 1903. évi szeptember hó 18.-án Darlacon Thelmann Jánosnak a lakházával összeköttetésben álló, szalmával fődött kerítését szándékosan felgyújtotta“. 7-nél több szavazattal „igen“-el feleltek — a btk. 422 §-ban írt gyujtogatás büntetése miatt a btk. 422 és 426 §§ alapján 6 (hat) havi börtönre, 2 (két) évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlásának ugyanily tartamu felfüggesztésére ítélte.

Vádolt ugyanis mint biztosítási ügynök összejárta a szomszédos községeket, s hogy a népet vagyonának tűz elleni biztosítására ösztönözze, a hol szerét tehette, gyujtogatott s a tűznél maga is megjelenve, igyekezett a megrémült néppel biztosítási ügyleteket kötni.

Végre feltűnt a lakosságnak, hogy vádlott minden tűz esetről jelen van s gyanakodni kezve, a községben nyíltan fel nem léphettek, mivel semminemű bizonyíték rendelkezésükre nem állott. E. évi szeptember hó 18.-án azonban egy 9 éves gyerek látta, a mint Darlacon Thelmann János kerítésén, — hol pár perc mulva tűz ütött ki — a vádlott matatott s a gyermek figyelmeztetése folytán az amugy is gyanakvó nép vádlottat le is tartoztatta s így került Sámuel Gedeon a vádlottak padjára. Gyengék voltak ugyan az ellene állított bizonyítékok, oly annyira, hogy a perrendszerű bizonyítékok által kötött bíróság talán a bűnöst ki nem mondhatta

A malom mellett volt egy kert, szép fákkal beültetett gyümölcsös a vége kirugott az Oltig. Lassu habok csapdosták a martot. Olyan kedves kis hely volt az, épen két szerelmesnek való, ott találkoztak esténként, mikor álomban ringott a vidék. Minden szavuk egy-egy új mennyország volt. Összeölelkezve sétálgattak a marton, majd a víz fölé hajoltak s a tiszta folyó tüköre visszasaadák képüket, aztán 100-szorosan 1000-szeresen ringott végig a hullámokon a két egymáshoz szoruló fej.

Minden találka ezzel kezdődött:

— Szeretsz-e? —

Ezzel végződött: Szeretlek, imádlak, Istenem vagy!

Hatalmas folyóvá nőtt az Isten cseppje, hátán ringatta a boldogság sajkáját.

Egyik este, a mint a szokott helyen enyegnek, Béni játszóságból átöleli Apolkát, meg akarja csókolni.

— Béni, sikolt a lány, mit csinálsz?

— Egy csókot!

— Nem.

— Miért?

— Még igen korai.

— Miért volna korai?

— Majd ha tied leszek.

— Nem vagy-e enyém?

— Igen, magunk s Isten előtt.

— Nem vagy az!

— Nem szeretsz.

— Az vagyok, szeretlek, tied vagyok.

— Adj egy csókot hát!

— Nem.

— Akkor ad más.

— Ha nem szeretsz, szeret más, ha nem csókolsz, csókol más. Isten áldjon!

— Béni, Béni megállj!

— Csókot.

— Nem adok.

Apolka azt hitte, hogy a legény csak ingerkedik, vissza jő s akkor ő fog adni egy forró édes csókot, nem egyet, százat.

Leült a bokorba, virágot szedett, bokrétát kötött a durcás legénynek. Soká, soká várt, Béni nem jött. Hajnalodni kezdett már, a mikor visszatért Apolka, belopódzott a malomba, a Béni ágya üres, vetetlen, a legény sehol. Keservesen zokogott, hisz' csupa pajkosságból makazkodott, gondolt is ő arra, hogy egy szerető legény ilyen hirtelen legyen?

Ej de szívesen adna most egy milliót is, ha Béni visszatérne.

Alig kelt föl a nap, már jött a sok hírmondó:

— Jaj lelkem Apolka, a te Bénid ugyan jó fiu.

— Micsoda Béni, igen a kendé, mi közőm hozzá?

— No-no leányka, ne olyan tüzesen. Látja a ki nem vak. De azért Béni most is ott szunynyad a Nyelves Juci ölében, ott ám!

— Hol? a Hosszu Jancsinál a korcsmában? Lehetetlen!

— Már pedig édes lányom az ott volt egész éjjen át. Oda hivatta Gyurka cigányt a bandájával s ivott, táncolt, duhajkodott; ölébe vette a Jucit, majd halálra csókolá, ugy-e kománé?

— Úgy bizony, úgy volt, szépséges legény!

Szegény Apolka úgy tántorgott be a kishozzába, mint a szélütött. Nem látott semmit, nem is hallott mást, csak azt, hogy Béni Jucit csókolgatta.

— Istenem, azt a lányt, a kit a falu minden legénye szeltében csókol, a ki úgy köti magát mindenik nyakára, mint a gazdátlan eb.

Istenem, hát ennyire ment? Ah ezt a lányt csókolta?

Hogy érintse az én ajakam azt a száját, a melyet az a lány-bepiszokolt. Megvárom, a míg lekopik.

Addig, addig gondolkozott, a míg arra jött rá, hogy ő is megbosszulja magát. Nem néz reá, nem szól hozzá, míg csak meg nem kérleli. Nem ő, azért sem! (Vége következik).

volna, de az egyedül lelkiismeretüknek felelős esküdtek nyugodt lelkiismerettel mondhatták és mondották ki az „igen“-t az eléjük tett kérdésre.

November 24-én

az erzsébetvárosi esküdttörvényszék az utolsó esküdtszéki ügyet tárgyalta. Tárgyalás alá került gyűjtogatás büntetvével vádolt Moldován Ruszalin bűnügye. Az esküdttörvényszék elnöke Kulin Imre kir. ítélő táblai bíró volt, mint szavazó bírák résztvettek Török Árpád és Madaras Gábor, a jegyzői tisztet dr. Ludvig Alfréd törv. aljegyző töltötte be. A vádat Csaba Zoltán kir. ügyész képviselte, a vádlottat dr. Nagy Sándor ügyvéd védte. A tárgyalás röviden a következő: vádlott Moldován Ruszalin 1903. évi október hó 22-én már otthon elkezdett pálinkázni, majd a kocsmaiba menve, magával vive hegedűjét, tovább pálinkázott. Este felé haza tartva bement testvéréhez Moldován Pálhoz és mivel veszekedni kezdett, Moldován Pál őt kilökte. Vádlott a szenvedett sérelmet megbosszulandó testvérének házába, előzőleg pitvar ajtaját bereteszelve, felgyűjtotta, minek következtében nemcsak ez, hanem másik testvére, Moldován Andronik, ki Pálnak közvetlen szomszédja volt, háza is tüzet fogva leégett. Az esküdtek verdiktje alapján a kir. törvényszék vádlottat, figyelembe véve az enyhítő körülményeket, egy évi börtönre ítélte.

KÜLÖNFÉLÉK.

Semélyi hír. Dr. Issekutz Győző, országgyűlési képviselőnk Budapestre utazott.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Mahler Miksát, főgimnáziumunk jeles tanárát, saját kérésére, a pozsonyi állami főreáliskolához helyezte át.

Dr. Mahler utódjává a miniszter Beck Károly budapesti óradíjas tanárt nevezte ki, helyettes tanári minőségben. Gratulálunk!

Halálozás. Noheil Vince f. hó 24-én, 71 éves korában, Segesvárt meghalt. Az elhunytban Noheil Matild úrhölgy édes atyját gyászolja.

Kedélyes vacsora. Az esküdtszéki tárgyalások befejezése után az esküdtek, bírák, ügyészek és ügyvédek a helybeli kaszinóban kedélyes vacsorára gyűltek össze, mely a legjobb hangulat mellett az éjjeli órákig tartott.

Népszerű előadások. A „Polgári Otthon“ olvasóközönség választmánya elhatározta, hogy egyleti helyiségében a tél folyamán ismét népszerű előadásokat rendez. Az első előadást december 6-án Király Pál, főgimnáziumi tanár tartja a magyar történelemből.

A hurokra került lókupec. Kosztea László — aki magát haranglábi illetőségének vallja — már zsenge gyerekek korában elégedetlen volt sorával: boeskor helyett cipőre, icár helyett nadrágra, úszójában hordott rezes nyelvű bicsok helyett mellényzsebbe való órára s a kecskepásztorság helyett valami uriasabb foglalkozásra vágyott.

Hogy ezen célját elérhesse, elszökött egyszerű szülői házától s Medgyesen, mint ügyes kinézésű fiú felesapott sütemény áruló suhancnak. Egy ideig — a míg naponként 8–10 koronát árult — becsületesen beszámolt naponként keresményével s az abból neki járó percentet is megőrzés végett gazdájának adta. Így rövid idő alatt elérte célját, vett tisztességes ruhát és órát is magának. Így napról-napra az üzleti szellem tovább fejlődött benne s fokozódott keresményével és szinlelt megbízhatóságával annyira behízelegte magát gazdájának, hogy 8–10 kollégájának ellenőre lett; naponként számoltatta őket az eladott áruról, beszédte tőlük a pénzt és hűségesen beszállította gazdájának. Ez által a bizalom mind növekedett iránta s később nem naponként, hanem 3–4 napban kellett elszámolni a beszédett pénzről. Ezen nagy bizalomnak is — a míg 40–50 koronát tett ki az összeg — hűségesen meg-

felelt, de mikor már 100 korona volt a zsebében, nagyobb fizetere vágyott s minden bucsuzás nélkül a nála levő pénzzel megszökött s Brassóban nézett nagyobb fizetést után, hol sok mindennel próbált szerencsét s minthogy a kísérlet nem mindig sikerült, a rendőrséggel is kezdett megismerkedni. Annyira képezte magát, hogy közvetítő lókupec lett s mint ilyen rendre járta a vásárokat s nem egy kis gazdát szedett rá; még végre Erzsébetvárosban — a napokban tartott vásár alkalmával — rendőrségünk ébersége folytán hurokra került a következő furfangos csalása miatt: Megalkudta egy csávási kis gazdának csikóját 290 koronáért és 40 kor. felpénzt is adott, de a míg az átírásra került a dolog, már 34 kor. nyereséggel eladta a barnát egy lókereskedőnek s abban egyeztek meg, hogy a szokásos átírás egyenesen az utóbbi vevőre történjék, a mi úgy is lett. Mikor fizetésre került a dolog, a kupec vette át a pénzt s azt mondta a kis gazdának: „Egy ismerősömet már reggel óta keresem s most amott látom, megyek s egy pár szót váltok vele és jövök vissza a ló árát kifizetni“.

Az eladó gazda még egyszer utoljára meg-simogatta kedves barnáját s nyugodtan várta az érte járó pénzt, de mind hiába. A kupec elment a csendőrséghez s jelentést tett, hogy neki néhány száz koronáját ellopták s nyomozást kér, de nem jelentkezett a ló kifizetésére. Végre az éber rendőrség hosszas keresés után előkerítette a kupecet s számon kérte tőle a ló árát, de ő azzal mentegődött, hogy ellopták mind a pénzt, a mit már a csendőrségnek be is jelentett s nincs miből fizesse, hanem engedjék el s pár nap alatt elküldi a pénzt. De a hitetlen rendőrség nem fogadta el az ajánlatot, hanem ingyen éjjeli szállást adott neki, hogy gondolkozzék a barnáról. Más nap azt jelentette a kupec, hogy neki négy-szemközt pár szava vola a vásáros társával, a mit kellő felügyelet alatt meg is kapott. Rövid idő alatt hozta a pénzt, mely éjjeli szállásán egy képrama mögé volt elrejtve, s azt is bevallotta, hogy a maga pénzt egy távol lakó ismerősének adta át megőrzés végett. Es a börtönben most azon gondolkozik a kupec, hogy vajjon hol és hány vásár fog addig elmulni, a míg a barnáról elszámol.

Az új tizkoronás bankó. A mostani tizkoronás bankjegyet, amely körülbelül két esztendeje van forgalomban, tudvalevőleg nemsokára bevonják. A Magyar-Osztrák Bank most készített az új tizkoronást, melyből már a következő évben tizenhat millió darabot fognak kibocsátani. A mostani tizkoronás bankjegyet legfőképpen azért vonják be ily rövid idő múltán, mert már nagyon sok hamis példány forog közkezen belőle. A hatóság megállapította, hogy a hamisítást rendszerint külföldön követik el; a hamisítók főszékhelye Olaszországban, Ankonában van. Az új tizkoronás bankjegyre az eddigi szokástól eltérően nem írtak ki művészi pályázatot, a terveket csaknem mind a Magyar-Osztrák Bank rajzolói készítették, mert illetékes körökben úgy vélekednek, hogy ezek a rajzoló, mint szakemberek, inkább tudnak oly bankjegyet készíteni, amelyet nehéz utánozni. Olyan bankjegy ugyanis, amelyet egyáltalán ne lehetne hamisítani, nincs. Az új tizkoronás tervénél a technika minden eszközét felhasználják, a rajz is rendkívül komplikált lesz, azonkívül egy új fajta papírost fognak használni, amely szintén nagyon meg fogja nehezíteni a pénzhamisítók dolgát.

Mezőgazdasági kiállítás a Székelyföldön. A gazdasági talpraállítás munkája között egyre elevenebb tevékenység mutatkozik az erdélyrészi egyesületi életben is. Ennek jele, hogy a székelyföldi gazdasági egyletek az Erdélyi Gazdasági Egyesület hatékony támogatása mellett Maros-Vásárhelyen nagyobb arányú, az egész Székelyföldet felölelő általános mezőgazdasági kiállítást rendeznek.

A Székely Egyesület ez évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal f. é. dec. 19-én, d. u. 4 órakor tartja meg Budapesten (IV., Újvilág-utca 2. sz., II. em., 1. ajtó), mely gyűlésre az egyesület alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívja. A központi választmány határozatából Budapest, 1903. nov. 14. Bedó Albert elnök. A gyűlés sorrendje: 1. Jelentés az egyesület ez évi működéséről. 2. Jelentés az 1902. évi pénztári számadásról; a pénztár jelenlegi állapotáról; az 1904. költségvetés megállapítása. 3. Netaláni indítványok.

Postai küldemény felírása. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a levélpostai küldemények borítékára, vagy címszalagára tehető felírások ügyében új határozatot hozott. A határozat szerint a küldemény feladója saját nevét, állását és lakását a burkolat első vagy hátulsó oldalának felső szélére kiírhatja, rányomtathatja, vagy bélyegzőjét rányomhatja. Ezenkívül boríték, vagy a címszalag címszalagján és a hátulsó oldalán nyomtatott egyéb megjelölés, ábra kép és hirdetés alkalmazható. A hirdetés azonban ugyanazon a küldeményen csak egy-egy vállalatra, üzletre, illetőleg ügykörre vonatkozhatik és csak annyi helyet foglalhat el, hogy a cím könnyen olvasható legyen és a helyi és kelti bélyegző, valamint az esetleg szükséges szolgálati megjegyzések följegyzésére és a kézbesíthetenséget jelző cédula felragasztására elegendő hely maradjon. Együttal figyelmezteti a miniszter a posta- és táviróhivatalokat, hogy a magánvállalatok levelezőlapja és zárt képes levelezőlapja szintén az előbbi szabályok alá tartozik. Együttal a magánvállalatok gyártmányán a Magyar királyi posta felírás vagy a magyar címer alkalmazása tilos. Ezeket a postahivatalok nem küldik tovább, hanem a feladónak adják vissza, illetőleg mint térti küldeményt kezelik.

Utmesteri iskolák. Balassa-Gyarmaton, Szombathelyen, Kassán, Máramaroszigeten, Nagyváradon, Kolozsvárott, Brassóban, Lugoson és Pécsen az ottani államépítészeti hivatalok mellett utmesteri kurzusok lesznek. A kurzus két éven át évenként négy hónapig tart. Első sorban a már alkalmazásban levőket veszik fel s ezenkívül azon jelentkezőket, akik a 20. évet betöltötték, a harminc évet meg nem haladták s akik négy középiskolát végeztek.

Tolnai Lajos irodalmi hagyatéka. A nemrég elhunyt jeles költőről és elbeszélő íróról, Tolnai Lajosról tegnap mondott Jakab Ödön emlékbeszédet a Kisfaludy-Társaságban. Ebből az alkalmából újra fölmerült a megboldogult költő irodalmi hagyatékának sajtó alá rendezésének a terve. Egyelőre a költeményeit adják ki, melyeknek egybegyűjtésére és rendezésére Palágyi Menyhért, az ismert bölcséleti író vállalkozott. A költeményeket követnek az író legkiválóbb prózai munkái, regényei és elbeszélései.

Mommsen-anekdota. A nagy tudós halála alkalmából egymásra elevenítenek föl a lapok jóízű anekdotákat az öreg úr életéből. Egyszer az udvarán zajgó gyerekek közül az egyiket kiüvezte rákiáltott: „Menj haza az apádhoz!“ „Hiszen itthon vagyok, édes apám,“ felelte vissza az öreg tudós 14-ik gyermeke.

Előzékeny törvény. Ha nálunk halálra ítélnék valakit, nem kérdik, hogy tetszik-e neki a kötel, vagy nem. Amerikában sokkal ulvariasabb a törvény. Utah államban a halálra ítéltet megkérdezik, hogy minő módon akar a másvilágra átsétálni. Tőle függ aztán, hogy kötel vagy golyó által végzik ki. A törvény ilyenén módosítását most alkalmazták először egy Péter Mortenson nevű emberrel aki golyót választott. Erre tizenkét méternyire tőle felállították a fegyverekkel felszerelt katonákat, akik annak megölték az elítéltet.

Felelős szerkesztő: Dr. Gillyén Kálmán.
Kiadó laptulajdonos: Első Erzsébetvárosi Nyomda.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3776—1903.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” nagyszabasi takarékos és hitelintézet végrehajtójának Schuster Mihály és neje Jövedicsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 54 K 64 f. főkegyelmezés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében az erzsébetvárosi kir. törvényszék kerületében fekvő s a jövedicsi 86

szőlőkben A f 25—32, 34—39 rend alatt foglalt Zakel Katharina nevében felvett ingatlanokra és pedig: a 148 hrsz. ingatlanra 15 K, 687/a hrsz. ingatlanra 04 K, 774 hrsz. ingatlanra 70 K, 1058 hrsz. ingatlanra 07 K, 1203 hrsz. ingatlanra 140 K, 1389 hrsz. ingatlanra 64 K, 1631 hrsz. ingatlanra 29 K, 1725 hrsz. ingatlanra 49 K, 1727 hrsz. ingatlanra 23 K, 1728 hrsz. ingatlanra 42 K, 1903 hrsz. ingatlanra 28 K, 2115 hrsz. ingatlanra 26 K, 2116 hrsz. ingatlanra 22 K, 1725/2 hrsz. ingatlanra 77 K, 1726 hrsz. ingatlanra 00 K, összesen 591 koronában megállapított kikiáltási árban az 1903. évi december hó 22. napján d. e. 10 órakor Jövedicsi község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül

ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó. —

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékpénzes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. § értelmében a birtokpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros, 1903. évi október hó 30.-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

116

Graeser,
kir. e. bíró.

!!! Hölgyeknek !!!

Minden hölgy, ha nem is tanult mintarajzolást,

a női szabászati készülékkel

bármely divat szerint könnyen maga készítheti ruháit.

E készülék bármely termethez alkalmazható.

— Ara utánvétellel 3 korona. —

Minden művelt államban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

112 5-10

Ügynökök kerestetnek.

MASZTIG MIKLÓS

szücsmeister

Budapest Párisi-utca (Zsibárus-utca) 1. szám

ajánlja dúsán felszerelt

bunda, stola gallér

és mindennemű

szőrme áruraktárát.

Jutányos árak, pontos kiszolgálás, nagy választék.
Megrendelések és átalakítások lelkiismeretesen teljesítettek.

110 5-10

SZENTPÉTERY ISTVÁN

férfi és női divat áru cégnél

kezdetét vette
a nagy

karácsonyi occasio!

Mélyen leszállított árak!

Kéri a nagyérdemű közönség becses pártfogását, hogy meggyőződtesse arról, hogy jobban és olcsóbban lehet minden e szakmába vágó cikkeket nála beszerezni, mint más idegen cégeknél.

Számos látogatást kér

Szentpétery István.

58 10-12

Női és férfi
divat-
üzlete.

Vászon, fehérnemű
és szőnyegek.

Kész felöltők raktára.

STOMATIN,
a legjobb száj- és fog-
ápoló szerek. „Honi
gyártermény.

Pipere szappanok,
ruha-, haj- és fog-
kefék, fogpaszták és
illatszerek.

Rapid világhírű ruha-
tisztítószert és hó-
virág szépítő szap-
pan.

Férfi és női ruha-
szövetek, díszek,
kalapok, esőernyők
és minden pipere
cikkek.